

**כל איש לחפץ לבבו ילך ויצליח
ומתנבבות כפימו עמם ירוממו,
כל אחד במקצועו רוח חיים יפית,
בבנותו לו בית הריסות עמנו יקוממו.**
(אורות הראי"ה)

יום הרב קוק יתקיים בע"ה במוסדות החמ"ד זו השנה השנייה, **בי"ט מרחשוון התשע"ח.**

עם תחילת שגרת החורף, אחרי החגים, התלמידים ימצאו את עצמם לראשונה בתוך חגיגות **שבעים שנה לישראל**. זה יקרה לכל התלמידים בישראל, ובמוסדות החמ"ד ידגישו גם את מימוש **חזון הנביאים** במדינה.

מה תלמיד או תלמידה אמורים לעשות מול שבעים שנה שנופלות עליהם פתאום? איך הם קשורים לכל המדינה הגדולה הזאת, ואיך היא קשורה לעולם שלהם ולמה שמעסיק אותם? לשם כך בא לעזרתנו **הראי"ה קוק**.

עוד לפני קום המדינה, עודד הרב קוק כל יהודי לפעול בדרכו למען עם ישראל, ולמען המדינה שבדרך. זה התבטא בין השאר **במסע המושבות, שיצא לדרך בי"ט מרחשוון**, מתוך אמון בתרומתו האישית של כל פרט לכלל. הרב קוק חיזק כל פועל בשדה, עודד כל מורה בבית הספר, דחף כל לומד תורה, העריך כל אמן ושיבח כל נער שעסק בפעילות גופנית. לאורו מסוגל כל אדם, כולל כל תלמיד, להבין אילו כוחות אדירים יש בו. כמה הוא משמעותי עבור המדינה, וכמה הוא חשוב באופן כללי.

במהלך יום הרב קוק, ננסה להנגיש לתלמידים את **העצמת הפרט כחלק מהמדינה**. לא נצטט להם פסקאות, לא נעביר להם שיעורים באורות התשובה, נוכל לספר להם מעט על ימי המדינה שבדרך - אבל גם בזה לא נאריך. נתמקד בעיקר בדרכו, ברוח הגדולה של האמון בפרט. **בהשראתו** של הרב קוק, נעזור לכל אחד לגלות את הכוחות האישיים שלו. זה שגר בעיר וזה שביישוב, זה שאביו עובד בחקלאות וזו שאמה היא בכירה בחברת היי-טק, זה שאוהב ספורט וזאת שמשוגעת על מוזיקה - כל אחד מהם לא רק מממש את עצמו, אלא גם בונה את העם והמדינה.

דע את עצמך, ואת עולמך, דע את הגיוני הלב שלך, ושל כל הוגה וחושב. **מצא את מקור החיים שבקרובך**, ושממעל לך, שמסביבך... עלה למעלה עלה, **כי כח עז לך, יש לך כנפי רוח**, כנפי נשרים אבירים. אל תכחש בהם, פן יכחשו לך; דרש אותם, וימצאו לך מיד.

(אורות הקודש א, סד)

מאיפה יש לי כוח?

א. יש לנו כוח?

בסדר, הבנו, יש לנו כנפי רוח. אבל מאיפה הרב קוק יודע שיש לי כוחות גדולים? מי אמר שנולדתי איתם?

הרב קוק על אמירת "מודה אני" בבוקר (מתוך סידורו, עולת ראייה):

האדם מוצא את עצמו בעצמו, על ידי אור החיים הא-לוהיים המופיעים בקרבו...
כי במה נחשב האדם בחלישותו כחו, באפסיותו וזעירותו, נגד כל היקום הגדול והעצום, וכחות הבריאה האדירים והנפלאים העוטרים אותו? מרוב שממון לעומתם, אובד האדם את תוכן ה'אני' שלו.
אמנם בהאיר עליו אותו האור של הכרת הטובה הא-לוהית... אז בא האדם להכיר את גדולת ערכו, את אניותו והעדר בטולו... ומוצא את עצמו מאושר לומר בפה מלא: אני.

במילים אחרות: האדם מגלה את האישיות המיוחדת שבתוכו - רק בזכות ההבנה שהיא באה מה'.
סתם כך, אם אדם מסתכל על עצמו בהשוואה לכל היקום, הוא באמת עלול לחשוב שהוא לא שווה כלום;
אבל כשהוא אומר "מודה אני", ומודה לקדוש ברוך הוא שברא אותו במיוחד, וגם החזיר לו הבוקר את הנשמה שלו -
אז האדם קולט כמה הוא שווה. אני מבין שה'אני' שלי חשוב, ושמה לומר בפה מלא: מודה אני.

- מה מקור הכוחות והיכולות של כל אדם?

- האם הם נמצאים אצל כל אדם? אם לא - למי יש כוחות כאלה? אם כן - איך אפשר לדעת שלכל אדם, לא משנה מי הוא ומה התכונות שלו, יש יכולות וכוחות פנימיים?

ב. אז איפה הכוח?

כשאני עמוק בתוך במצב מעצבן, כשנופלת עלי משימה בלתי אפשרית, מאיפה עלי להשיג את הכוחות האלה שלי?

הרב קוק על שמחת הרצון החופשי (אורות הקודש ג, קטעים מתוך פסקה עב):

שנואה היא העצבות...

האדם... האושר שלו הוא רצון טוב, כל קווי האושר וההצלחות הרוממות - שלב האדם כל כך עורג להם - אינם כי אם תולדות מנקודת חיים מלאים זו. כשידיעה זו מתבררת, מיד מוצא האדם את עצמו מלא חדווה, מסולק מכל עצבות. הוא מכיר שהוא אינו צריך כי אם לאמץ את רצונו לטוב, וזה מסור בידו בכל עת ורגע. המחשבה שהאושר תלוי במה שהוא חוץ ליכולתו של האדם - רשעות וסכלות היא מרופדת, והיא מעוררת את כל התכונות השפלות.

איך לא יהיה אדם תמיד מלא עוז וחדווה, אם טובת הטובות, הצלחת ההצלחות, מסור ונתון בידו?

במילים אחרות: העצבות היא בעייתית, כי היא נובעת מתפיסה שצריך "להשיג" את האושר ממקומות אחרים. אבל האושר של האדם תלוי ברצון שלו. אם הוא באמת רוצה בתוך תוכו, הוא יהיה מאושר ויצליח. כשאדם יודע את זה (גם אם עדיין לא הצליח בכל מה שרצה...) הוא כבר יכול לשמוח, כי הוא יודע שכל הטוב תלוי רק בו. לחשוב שהאושר וההצלחה שלי תלויים באחרים - זו מחשבה שיכולה להוביל לתכונות רעות, אנחנו עלולים לנצל אחרים במקום לפעול בעצמנו. אם אדם יודע שיש בתוכו כוח, וההצלחה שלו תלויה בעצמו, איך הוא לא יהיה חזק ושמח?

- איך הידיעה שיש לנו כוחות פנימיים הופכת אותנו לפחות עצובים ויותר שמחים? במה היא עוזרת?

- מה נורא כל כך בהסתמכות על אחרים במקום על הרצון והיכולת של עצמי? למה זו בעיה?

ג. אז בואו ביחד

אם באמת יש לי כוחות מיוחדים - מה עלי לעשות איתם?

בתים מתוך שירו של הרב קוק, "אל חכי שופר" (מתוך ספר אורות הראיה):

אוהבי מלאכה, עת ירימו קולם,
אם באמת באהבת מלאכה ידגולו,
להרבות בעמנו החרושת יתנו חילם,
הלא כנכבי אור על שמינו יהלו.

ומי לבו נתונה לחוכמות חול,
לרפואה, לטבע, להנדסה, לכימיה,
ונפשו צמאה ותרחיב כשאול,
להתענג על טוב חוכמה ענפה, פוריה.

כל איש לחפץ לבבו ילך ויצליח,
ומתנובות כפימו עמם ירוממו,
כל אחד במקצועו רוח חיים יפיח,
בבנותו לו בית, הריסות עמנו יקוממו.

אבל ידע כל אחד לחבב ולייקר
את ערך המקצוע שלרוחו זרה,
ואל יהין לנבל, לזלזל, אף לבקר,
את אשר רעהו שם לו מטרה.

במילים אחרות: הרב קוק קורא לאנשי תקופתו, מקימי המדינה שבדרך: מי שהכירן שלו הוא בעבודת כפיים - שיתרום לעם ישראל בעבודתו, מי שיש לו שכל ונמשך למדע - שיתרום דרך המדע, כל פרט ופרט בונה את העם דרך הכוחות המיוחדים שבנפשו (רק צריך לזכור לכבד את האחרים ואת התחומים שלהם).

- אילו כשרונות יש אצלי?

- אילו הייתי זוכה להיפגש עם הרב קוק, איך הוא היה ממליץ לי לתרום לעם ישראל?

